Należność pocztowa opłacona ryczałtem. Wilno, Wtorek 8 Października 1929 r. Cena 20 groszy.

KURJER WILEŃSKI

Rok VI. NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY Nr. 230 (1575)

CZESŁAW JANKOWSKI.

Ze znacznie przerzedzonych ostatniemi czasy szeregów przedstawicieli dawnego, przedwojennego Wilna, którzy położyli niespożyte zasługi dla jego rozwoju kulturalnego, onegdaj śmierć porwała jeszcze jedną ofiarę. Po długiej i ciężkiej chorobie, w niedzielę 6 b. m., zmarł ś. p. Czesław Jankowski, kierownik literacki „Słowa" i Prezes Honorowy Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich.

Trzy lata temu Wilno uroczyście obchodziło 50-letni jubileusz pracy literackiej wybitnego i popularnego pisarza. Wyglądał wówczas jeszcze tak czerstwo, umysł jego pracował jeszcze tak żywo, że nikomu na myśl nie przychodziło, aby w bliższej już przyszłości miało mu wypaść pióro ze stygnącej dłoni — na zawsze. I nawet do ostatka nie dawano wiary wieściom o nieuleczalnej chorobie, z którą od roku zmagał się żelazny zaiste organizm nestora piśmiennictwa wileńskiego. Tylko bliscy wiedzieli o zbliżającym się fatalnym jej wyniku. Szeroki ogół, czytając przed kilku tygodniami jeszcze, tryskające, jak zawsze, humorem i dowcipem feljetony Jana Kantego Skierki w „Słowie", nie podejrzewał nawet, że może je pisać człowiek, złożony ciężką niemocą, w przededniu niemal swego zgonu.

Przez całe swe życie ś. p. Czesław Jankowski nie rozstawał się z piórem i do ostatniego niemal tchu tworzył i pisał. Pisarzem był bowiem nie z musu i nie z przypadku, ale z istotnego powołania i zamiłowania.

Urodzony w roku 1857 w dziedzicznym majątku Polanach, w pow. Oszmiańskim, syn zamożnych rodziców nie poszedł drogą, utartą wśród ówczesnego naszego ziemiaństwa. Nie osiadł na roli, ani też szukał karjery wojskowej czy urzędniczej nad Newą. Ukończywszy gimnazjum niemieckie w Mitawie udał się na dalsze studja do Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie słuchał wykładów z dziedziny historji i literatury. Encyklopedyczne wykształcenie, znajomość języków, podróże zagranicę, niezależność materjalna, przy wrodzonym talencie i żyłce pisarskiej, otworzyły młodemu literatowi szeroko podwoje do najpoważniejszych pism polskich. Już w roku 1883 był członkiem redakcji „Kurjera Warszawskiego". Pisywał poezje, feljetony, sprawozdania teatralne, recenzje literackie, pracował w „Tygodniku Ilustrowanym", „Czasie", „Słowie" warszawskiem itd. Nigdzie dłużej nie zagrzał miejsca, używając w pełni rozkoszy życia, nie licząc się z groszem, szukając ustawicznie podniety dla swej zasobnej w intellektualne i artystyczne walory duszy. Dłużej się zasiedział w redakcji „Kraju" petersburskiego, gdzie się czuł najbardziej swojsko. Zachowawczy, a nie pozbawiony akcentów liberalnych kierunek organu Ernesta Piltza, bliski kontakt redakcji ze sferami ziemiańskiemi z „kraju zabranego", umiarkowany oportunizm i wysoki poziom kulturalny pisma — odpowiadały, jak nie można lepiej, usposobieniu p. Czesława, łączącego w sobie przedziwnie wytworny sceptycyzm Paryżanina z epoki drugiego cesarstwa, ze szczerym i mocnym sentymentem do rodzinnych stron oszmiańskich, do tradycyj przeszłości, do „Dworków na Antokolu" Chodźki i — „Gawęd" Syrokomli.

Często też zaglądał do swych Polan, w których gospodarka szła oczywiście po literacku, ale zamiast pilnować orki i młocki, siadał na bryczkę i odwiedzał krewnych i sąsiadów w szerokim promieniu, skrzętnie notując i ustne podania i dokumenty archiwalne i swe wrażenia bezpośrednie. Z tych okruchów krajoznawczych stworzył niepospolite dzieło — czterotomową monografję powiatu oszmiańskiego, zawierającą mnóstwo ciekawego materjału do dziejów tej połaci naszego kraju.

Na stałe powrócił do kraju w roku 1905, gdy tylko zmienione warunki polityczne pozwoliły na jawną pracę publicystyczną i społeczną w Wilnie. Przejął wówczas na spółkę z właścicielem zasłużonej drukarni, p. Feliksem Zawadzkim, z rąk p. Hipolita Korwin-Milewskiego niedawno wznowiony „Kurjer Litewski", a gdy pismo przeszło na własność biskupa Roppa, rozwinął je na szeroką skalę, stawiając w rzędzie pierwszorzędnych organów prasowych polskich. Wybrany na posła do pierwszej Dumy Państwowej potrafił połączyć absorbujące wówczas niezmiernie obowiązki poselskie ze stanowiskiem redaktora, występując w nowej dla siebie roli — polityka.

Zdolności politycznych ś. p. Czesław Jankowski nigdy nie posiadał. Wprawdzie w zagadnieniach politycznych orjentował się dobrze i pogląd na nie miewał nieraz całkiem trafny, ale zanadto był zawsze literatem i artystą, by mógł się przejąć jakąś wyłączną ideą lub koncepcją polityczną, by mógł się stać konsekwentnym wyznawcą jakiegoś programu, tembardziej fanatykiem lub doktrynerem politycznym. I w dziedzinie politycznej pozostawał w gruncie rzeczy zawsze tym samym sceptykiem, nie pojmującym zaciętych walk o zasady i idee, nie wyczuwającym zupełnie drgnień duszy zbiorowej społeczeństwa, a już całkiem obcym wszelkim ruchom masowym.

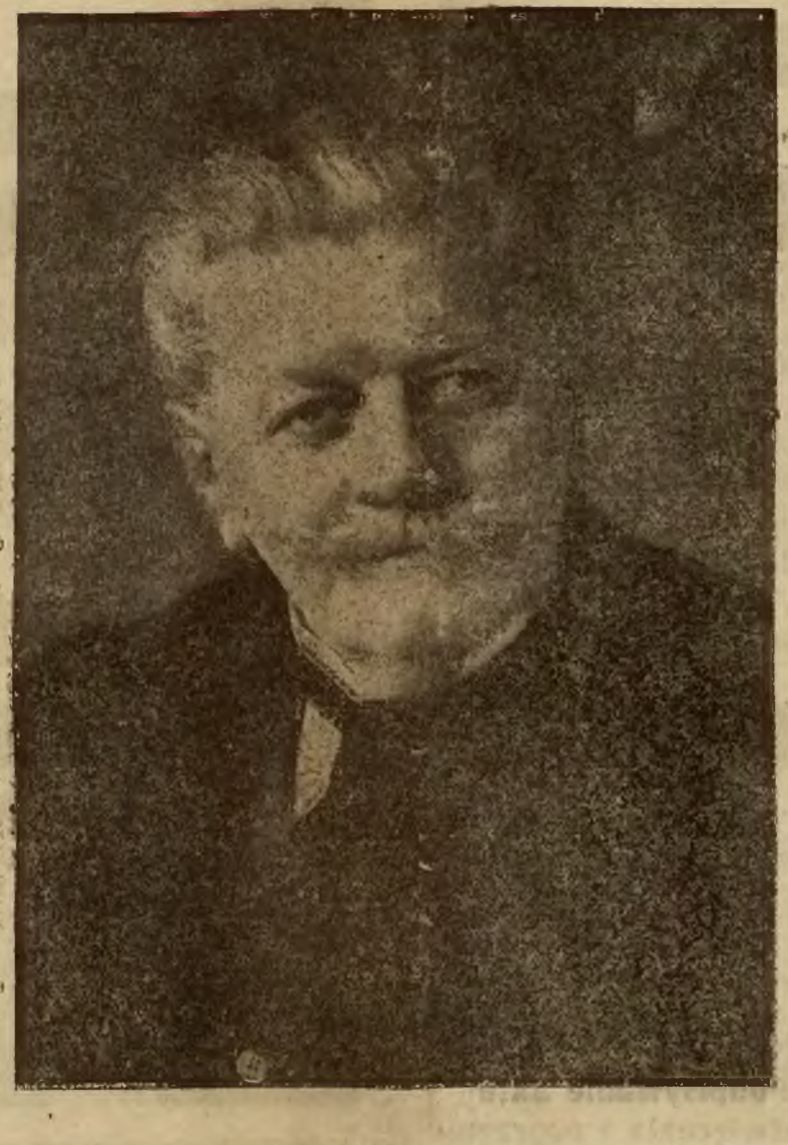
Wróg wszelkiego nacjonalizmu i brzydzący się głęboko walką narodowościową, nie rozumiał budzących się aspiracyj narodowych w społeczeństwie litewskiem i białoruskiem i zajmował wobec nich często stanowisko zdecydowanie niechętne. A jednocześnie niejednokrotnie manifestował swe sympatje „krajowe". Potępiał zaborczość i szowinizm endecji, a tuż zaraz głosił gorąco hasło „Polski od morza do morza". Zbytnia wrażliwość i impulsywność uniemożliwiała mu karjerę polityczną. Zniechęcony napaściami i intrygami swych przeciwników nie wytrwał długo na odpowiedzialnym posterunku redaktora „Kurjera Litewskiego". Ustąpił zeń po paru latach, a nie znajdując narazie pola dla działalności publicystycznej w Wilnie, przeniósł się do Warszawy, z którą jednakże zżyć się już nie potrafił.

Ciągnęło go do Wilna, dokąd też pośpieszył, gdy znów się otworzyły przed nim perspektywy ulubionej pracy dziennikarskiej. Spróbował też zawodu urzędniczego. W Zarządzie Cywilnym Ziem Wschodnich oraz podczas rządów Komisji Tymczasowej Litwy Środkowej stał na czele wydziału prasowego. Rychło jednak powrócił do pióra. W r. 1922 ś. p. Czesław Jankowski wszedł do redakcji „Słowa", zasilając pismo artykułami najprzeróżniejszej treści, zawsze barwnie i zajmująco pisanemi. Zwłaszcza „Przechadzki po Wilnie", które pisywał pod pseudonimem Jana Kantego Skierki, cieszyły się zasłużoną popularnością.

Był kilkoletnim Prezesem Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich, ostatnio prezesem honorowym tej organizacji. Był również wiceprezesem Związku Syndykatów Prasowych całej Polski. Przed kilku laty nagrodzony został orderem „Polonia Restituta" oraz otrzymał wysokie odznaczenie od króla Rumunji za swą książkę „Wrażenia rumuńskie".

Zszedł do grobu człowiek wysokiej kultury umysłowej i niepospolitych zdolności literackich, który godnie reprezentował wileńskie piśmiennictwo. Nie łatwo i nie prędko da się ta dotkliwa strata zapełnić.

Redakcja „Kurjera Wileńskiego" składa wyrazy szczerego współczucia osieroconej rodzinie oraz Redakcji „Słowa".

Życiorys ś. p. Czesława Jankowskiego.

Czesław Jankowski, syn Karola i Wandy z Benisławskich (Annopol na Inflantach Polskich), urodził się dnia 21 grudnia (n. st.) 1857 roku w rodowej od XVII w. majętności Polany pow. Oszmiańskim. Pradziad był podkomorzym oszmiańskim; dziad — marszałkiem. Skoligacony szeroko z ziemiaństwem wileńskiem i inflanckiem, po studjach gimnazjalnych w Mitawie, a uniwersyteckich w Krakowie, rozpoczał zawód literacki od poezyj, drukując poraz pierwszy w 1876 r. swój wiersz p. t. „Piosnki i ludzie" w „Biesiadzie literackiej". Jesienią 1883 roku wstępuje do redakcji Kurjera Warszawskiego, w charakterze jej członka, osiada w Warszawie i rozpoczyna karjerę dziennikarską. Przerywa ją, żeni się z Marją Jasieńską (z Szeszel, pow. Wileński) i osiada na wsi w Polanach — gospodarując z wielkiem zamiłowaniem, a nie zrywając z literaturą i prasą. Od roku 1890 bierze stały i najgorliwszy udział we wszystkich powiatowych i gubernjalnych komitetach, w których Polak mógł zasiadać. Osobliwie czynnym jest w kwestji uregulowania czynszowych władań, w sprawie komasacji gruntów włościańskich, będąc zawsze niestrudzonym łącznikiem między polskiem ziemiaństwem oraz wiejskim ludem katolickim. Współpracuje w „Kraju" i zastępuje przez miesiące całe redaktora Piltza. Na wiosnę 1904 roku opuszcza „Kraj", pracuje w prasie warszawskiej, przebywa zagranicą, a pod koniec 1905 roku obejmuje redaktorstwo „Kurjera Litewskiego". W 1906 roku wybrany na posła do Dumy z kurji ziemiańskiej jest sekretarzem koła posłów polskich z Litwy i Rusi. Na wsi u siebie w Polanach utrzymywał własnym kosztem polską szkołę dla 150 dzieci wiejskich. Za ogłoszenie składek na pomnik Mickiewicza, omal że się nie dostał do więzienia. Był jednym z założycieli Wileńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Z Wilna pod koniec 1907 roku powołany zostaje do Warszawy na współredaktora „Słowa". Pracuje jednocześnie w „Tygodniku Ilustrowanym", „Ateneum", „Bibljotece Warszawskiej", „Kurjerze Warszawskim" e. t. c. W roku 1916 był przez czas dłuższy naczelnym politycznym współpracownikiem „Kurjera Porannego" a potem prowadził z Solskim Teatr Polski. W 1919 roku powołał go Komisarz Generalny Ziem Wschodnich Osmołowski, na stanowisko, najpierw referenta, potem naczelnika wydziału prasowego Urzędu Cywilnego Ziem Wschodnich. Po inwazji bolszewickiej wrócił do Wilna w 6 dni po wkroczeniu wojsk Żeligowskiego i zorganizował wydział prasowy. Podczas całego trwania Litwy Środkowej był naczelnikiem biura prasowego (przez czas pewien naczelnikiem wydziału dla spraw wyznaniowych). Podczas Sejmu Wileńskiego zorganizował Klub Prasy (Cercle de la Presse), ogniskujący w sobie całą pracę dziennikarzy swoich i obcych (27 korespondentów zagranicznych) i kierując instytucją, która wielkie oddała usługi. W roku 1922 został odznaczony przez króla rumuńskiego, Ferdynanda, krzyżem komandorskim orderu Gwiazdy Rumuńskiej, posiada odznakę pamiątkową Litwy Środkowej, w dniu 3 maja 1926 roku odznacza Jankowskiego Pan Prezydent Rzeczypospolitej orderem Polonia Restituta. Po półtorarocznym pobycie w Zakopanem wraca Jankowski latem roku 1924 do Wilna, obejmując stałe współpracownictwo w „Słowie" i biorąc udział w mnogich komitetach, do prac społecznych i honorowych (pomnik Mickiewicza, komisje teatralne, Towarzystwo Przyjaciół Nauk i t. d.). W październiku 1924 roku wybrany został do Zarządu Związku Syndykatów Dziennikarzy Polskich (Warszawa), zaś 5 maja 1925 roku wiceprezesem tegoż Związku. W czerwcu 1925 roku wybrany prezesem Związku Zawodowego Literatów Polskich w Wilnie. 5 stycznia 1927 roku objął prezesurę Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich, której zrzekł się z powodu choroby w dniu 31 lipca 1929 roku, w dniu tym Walne Zebranie Syndykatu nadało Czesławowi Jankowskiemu tytuł Prezesa Honorowego Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich.

W wydaniu książkowem ukazały się następujące prace zmarłego: Poezje I (1878), Poezje II (1881), Z poezyj Litwina (1883), bezimiennie w Krakowie, Poezje III (1884), Arabeski — szkice prozą (1884), Capriccio — cykl poezyj (1889), Sylwetki poetów (1891) Z notatek turysty (1892), Rymów nieco (1892), Po Europie — kartki z podróży (1894). Powiat Oszmiański. Materjały do dziejów ziemi i ludzi. Części cztery w dwuch tomach (1896, —1900), Wybór poezyj (1897), Korespondencja ks. Karola Radziwiłła „Panie Kochanku" — z archiwum w Werkach (1898), Sześćset lat stosunków polsko-pruskich (1902), Wspomnienia, wydanie ilustrowane (1904), Z powodu uroczystości wileńskiej (1905) bezimiennie we Lwowie), Zjazd Oszmiański (1905), O czem dziś mówią? (1905, bezimiennie w Wilnie), Na marginesie literatury — wydanie ilustrowane (1906), W ciągu dwuch lat (1908), Wiersze niektóre (1913), Naród Polski i Jego Ojczyzna (1914), Polska etnograficzna (1914), Na gruzach Turcji (1915), Czy wiesz kim jesteś? (1916, pod pseudonimem „Jastrzębczyk" w Wilnie), Quasi una Fantasia — cykl poezyj (1917), Na ostrzu sprawiedliwości (1918) Oo kobiety do kobiety — skrót pamiętników Casanovy (1921) Z dnia na dzień, Warszawa 1914-1915, Wilno (1923), Z czeczotkowej szkatułki — odgłosy ginącego świata (Wilno 1926 rok).

* * *

Ceremonjał pogrzebowy.

Jak się dowiadujemy, stosownie do wskazówek, jakich przed zgonem ś. p. Czesław Jankowski udzielił swym przyjaciołom, ceremonjał pogrzebowy odbędzie się w ramach niewystawnych, w szczególności w myśl ostatniej woli zmarłego nie będą nad mogiłą na Rossie wygłaszane żadne przemówienia.

Depesze kondolencyjne:

Z powodu zgonu ś. p. Czesława Jankowskiego nadeszły na ręce Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich następujące depesze kondolencyjne:

Telegram od p. ministra Reform Rolnych.

„WARSZAWA, 7.X. Proszę przyjąć wyrazy serdecznego współczucia i gorącego żalu z powodu zgonu nieodżałowanej pamięci Czesława Jankowskiego, dziejopisa powiatu oszmiańskiego, jednego z największych miłośników Wilna. Zgon ś. p. Czesława Jankowskiego okrywa wszystkich, którym Wilno jest drogie, serdeczną żałobą.

(—) *Witold Staniewicz*".

Depesza wojewody nowogródzkiego.

„NOWOGRÓDEK, 7.X. Przesyłam wyrazy najgłębszego współczucia i żalu z powodu zgonu nieodżałowanej pamięci Nestora dziennikarzy i literatów wileńskich ś. p. Czesława Jankowskiego.

(—) *Beczkowicz*,
wojewoda nowogródzki".

Depesza naczelnika wydz. prasy i propagandy M.S.Z.

WARSZAWA, 7.X. (Pat). Naczelnik wydziału prasy i propagandy M. S. Z. wystosował do Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Wilnie następującą depeszę:

„Głęboko przejęty zgonem Czesława Jankowskiego, zgonem, który pokrył żałobą piśmiennictwo polskie, pozbawiając je świetnego pracownika i niestrudzonego pioniera kultury narodowej, ślę wyrazy szczerego współczucia i żalu.

(—) *Leon Chrzanowski*.

Konsul łotewski w Wilnie

P. Donas na wieść o zgonie ś. p. Czesława Jankowskiego złożył na ręce prezesa Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich p. Marjana Szydłowskiego wyrazy żalu, z powodu straty, jaką poniosła publicystyka polska.

*

WARSZAWA, 7.X. Prosimy w imieniu Dyrekcji Polskiej Agencji Telegraficznej złożyć wyrazy współczucia rodzinie i Syndykatowi Wileńskiemu z powodu zgonu ś. p. Czesława Jankowskiego świetnego i zasłużonego dziennikarza, publicysty. *Górecki. Godlewski*.

WARSZAWA, 7.X. Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich składa wyrazy głębokiego żalu z powodu zgonu znakomitego literata i zasłużonego Dziennikarza Czesława Jankowskiego. Prezes *Giełżyński*.

WARSZAWA, 7.X. Wyrazy współczucia z powodu śmierci zasłużonego prezesa przesyła
Tygodnik Ilustrowany.

„WARSZAWA, 7.X. Z powodu zgonu Czesława Jankowskiego wyrażamy nasze najszczersze współczucie.

(—) *Związek Literatów, Dziennikarzy Żydowskich, Pen-Club Żydowski, sekcja warszawska*".

„WARSZAWA, 7.X. Głęboko wzruszeni zgonem nieodżałowanej pamięci Czesława Jankowskiego, wyrażamy najszczerszy żal.

(—) *Syndykat Dziennikarzy Warszawskich, sekcja żydowska*".

„ŁÓDŹ. 7.X. Wzruszeni zgonem senjora dziennikarzy polskich ś. p. Redaktora Czesława Jankowskiego, przesyłamy rodzinie oraz Syndykatowi Dziennikarzy Wileńskich wyrazy serdecznego współczucia.

(—) *Syndykat Dziennikarzy w Łodzi*".

„NOWOGRÓDEK, 7.X. Przesyłamy wyrazy najgłębszego współczucia i żalu z powodu zgonu nieodżałowanej pamięci Nestora dziennikarzy i literatów wileńskich ś. p. Czesława Jankowskiego.

(—)*Redakcja Życia Nowogródzkiego*".

„WILNO, 7.X. Głęboko poruszona śmiercią ś. p. Czesława Jankowskiego, wybitnego syna ziemi naszej, mistrza słowa i znakomitego pisarza, w imieniu adwokatury wileńskiej przesyła wyrazy szczerego żalu.

(—) *Rada adwokatów w Wilnie*".

WILNO, 7.X. Wraz z Syndykatem Dziennikarzy Polskich ubolewamy nad śmiercią Czesława Jankowskiego.

(—) *Syndykat Dziennikarzy Żydowskich w Wilnie*".

WILNO, 7.X. W żalu po śmierci Nestora polskiej literatury w Wilnie współczuje

(—) *Penklub żydowski w Wilnie*.

WILNO, 7.X. Współczujemy śmierci wybitnego przedstawiciela polskiego dziennikarstwa wileńskiego. *Redakcja Wilner Togu*.

WILNO. Poruszony do głębi wiadomością o zgonie ś. p. Męża Pani, wielce zasłużonego pisarza polskiego przesyłam niniejszem Sz. Pani w imieniu swojem oraz całej Polskiej Młodzieży Akademickiej Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie wyrazy głębokiego współczucia i żalu.

Prezes Wileńskiego Komitetu Akademickiego
(—) *H. Grzyb*.

WILNO. Dyrekcja Uniwersyteckiej Bibljoteki Publicznej składa wyrazy ubolewania z powodu nieodżałowanego zgonu ś. p. Czesława Jankowskiego.

Kierownik Bibljoteki
(—) Dr. *Stefan Rygiel*.

Nadeszła depesza kondolecyjna Syndykatu Dziennikarzy we Lwowie, podpisana przez red. *Frylinga* i red. *Rollego*.

Z Olszewa nadesłali Aleksander i Ludwik Chomińscy wyrazy serdecznego współczucia z powodu śmierci ś. p. Czesława Jankowskiego, którego zgon pokrył żałobą literaturę polską i społeczeństwo ziemi naszej.

*

Osobno otrzymuje rodzina ś. p. Czesława Jankowskiego, oraz redakcja „Słowa" telegramy i listy.

Pod adresem wdowy przesłał kondolencję p. wicewojewoda wileński Stefan Kirtiklis w tych słowach: Poruszony do głębi zgonem ś. p. Męża Pani, Prezesa Czesława Jankowskiego, Zasłużonego Obywatela, przesyłam Pani wyrazy najszczerszego współczucia i żalu.

Kirtiklis. Wicewojewoda.

Redakcja „Słowa" otrzymała następujące depesze kondolencyjne:

WARSZAWA. Wyrazy serdecznego żalu z powodu straty, którą poniosła Redakcja „Słowa" a wraz z nią całe społeczeństwo wileńskie zasyła *Witold Staniewicz*.

WILNO. Dyrekcja Uniwersyteckiej Bibljoteki składa wyrazy głębokiego ubolewania z powodu nieodżałowanej straty, jaką Redakcja poniosła przez śmierć swego współredaktora ś. p. Czesława Jankowskiego. Dr. Stefan Rygiel.

WARSZAWA. Rodzinie i Przyjaciołom nieodżałowanego Pana Czesława Jankowskiego przesyłam wyrazy serdecznego współczucia. *Juljan Tuwim*.

WILNO. Z powodu tak bolesnej straty, poniesionej przez śmierć ś.p. prezesa Czesława Jankowskiego przesyłam na ręce Pana Redaktora wyrazy głębokiego i serdecznego współczucia. Ludwik Szwykowski, Dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Wilnie.

WARSZAWA. Proszę przyjąć i wyrazić rodzinie wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu wybitnego publicysty i prawdziwego patrjoty Czesława Jankowskiego, Józef Wielowieyski.

Syndykat Dziennikarzy otrzymał dalej depesze:

Zarząd Związku Literatów i Dziennikarzy Żydowskich w Wilnie wyraża swe głębokie współczucie z powodu zgonu weterana polskiej rodziny dziennikarskiej i literackiej w Wilnie, prezesa honorowego ś. p. Czesława Jankowskiego. Prezes Cytron, sekretarz Grodzieński, członkowie Zarządu Abramowicz, Goldszmid, Kapłanowicz, Szalit, Stocki.

LWÓW. Wyrazy najgłębszego współczucia z powodu zgonu Czesława Jankowskiego, który był chlubą całego polskiego dziennikarstwa przesyła Towarzystwo Dziennikarzy Polskich Lwów. Laskownicki prezes, Kucharski, Rolle wiceprezesi.

Ś. † P.

Czesław Jankowski

Prezes Honorowy Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich, b. Wiceprezes Związku Syndykatów Dziennikarzy Polskich, Organizator i b. Prezes Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich zmarł w dniu 6 października 1929 roku.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Zygmuntowskiej Nr 4 do Bazyliki Archikatedralnej nastąpi we wtorek, dnia 8-go października r. b. o godz. 9-ej rano, poczem po nabożeństwie żałobnem odbędzie się pogrzeb na cmentarz na Rossie.

O tej bolesnej stracie zawiadamia

2824 **Syndykat Dziennikarzy Wileńskich.**

Ś. † P.

Czesław Jankowski

zmarł opatrzony Ś.Ś. Sakramentami w dniu 6-ym października 1929 roku w 72-im roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 8-ym października z Bazyliki Metropolitalnej na cmentarz Rossa.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ulicy Zygmuntowskiej 4 nastąpi o godzinie 9-ej rano do Bazyliki Katedralnej. O godzinie 9.30 odprawione zostaną egzekwje, poczem odbędzie się nabożeństwo żałobne i eksportacja na cmentarz.

O tej bolesnej stracie znakomitego pisarza i współredaktora naszego pisma zawiadamia

2825 **Redakcja "SŁOWA".**

Ś. P.

Z ALEXANDROWICZÓW
JADWIGA HERMANOWSKA

po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 7 października b. r., przeżywszy 74 lata.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, przy ul. Senatorskiej 15, nastąpi dnia 9 października o godzinie 7 wieczór.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się we czwartek dnia 10 października o godzinie 9.30 rano w kościele ŚS. Piotra i Pawła na Antokolu. Pogrzeb tegoż dnia o godzinie 4.30 popołudniu na cmentarzu Antokolskim.

O tych smutnych obrzędach zawiadamiają nieutuleni w głębokim żalu

CÓRKA, SYNOWIE, SYNOWA i WNUKI.

2826

Po zgonie Czesława Jankowskiego.

Pogrzeb odbędzie się na koszt miasta.

W uznaniu zasług położonych dla miasta przez nestora dziennikarzy polskich ś. p. prezesa Czesława Jankowskiego magistrat m. Wilna uchwalił koszta pogrzebu przyjąć na siebie.

Ponadto na znak żałoby, z powodu zgonu ś. p. Cz. Jankowskiego w dniu wczorajszym nad gmachem magistratu powiewały chorągwie żałobne.

Po otrzymaniu zawiadomienia o zgonie ś. p. Czesława Jankowskiego w niedzielę w godzinach wieczornych złożył p. Wojewoda wileński Władysław Raczkiewicz osobiście wyrazy współczucia i żalu rodzinie zmarłego. Następnie przybyli wyrazić kondolencję rodzinie p. Prezydent miasta Wilna Józef Folejewski, Prezes Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich p. Marjan Szydłowski, naczelny redaktor „Słowa" p. poseł Stanisław Mackiewicz, i inni członkowie redakcji „Słowa", której ś. p. prezes Jankowski był długoletnim współpracownikiem.

Nadto na ręce naczelnego redaktora „Słowa" p. Stanisława Mackiewicza złożyli kondolencję p. wojewoda Raczkiewicz, p. prezydent miasta Folejewski, b. minister Meysztowicz, Syndykat Dziennikarzy Wileńskich i w. in.

Polskie Radjo w Wilnie, podając w niedzielę w dniu 6 b. m. o godzinie 20 wszystkim radjosłuchaczom w całej Polsce bolesną wiadomość o zgonie ś. p. Czesława Jankowskiego, wyraziło zarazem za pośrednicdnictwem swego speakera przez radjo współczucie rodzinie Zmarłego i Syndykatowi Dziennikarzy Wileńskich.

*

Związek Literatów i Dziennikarzy żydowskich w Wilnie komunikuje, że na pogrzebie ś. p. Czesła- Jankowskiego Zarząd Tego związku reprezentowany będzie przez delegację w następującym składzie: pp. A. Ałk, Ł. Stocki, A. Cyncynatus, p. Kon i N. Wejnik.

* * *

WILNO. Łącząc się w głębokim żalu z powodu niepowetowanej straty poniesionej przez dziennikarstwo polskie przez zgon pionera odrodzonej prasy polskiej w Wilnie w latach przedwojennych, Wielkiego Pisarza i Patrjoty ś. p. Czesława Jankowskiego, składają wyrazy najserdeczniejszego współczucia rodzinie.

Pracownicy oddziału „Ilustr. Kurjera Codz." w Wilnie

Fr. Hryniewicz, Henryk Szczerba, Janina Hryniewiczowa.

—o—

Pan Prezydent Rzplitej na uroczystościach wileńskich.

Jak się dowiadujemy, uroczystości uniwersyteckie zaszczyci swą obecnością Pan Prezydent Rzeczypospolitej *Ignacy Mościcki.*

Podpisywanie aktu poświęcenia i pogrzebu prochów Lelewela.

We wtorek dnia 8-go b. m. od godziny 17 do 20 w Urzędzie wojewódzkim odbywać się będzie podpisywanie przez członków komitetu społecznego Obchodu jubileuszu uniwersytetu S. B., senat akademicki, radę miejsk., przedstawicieli organizacyj społecznych. Aktu przewiezienia i pogrzebu prochów Joachima Lelewela.

Nabożeństwo.

We środę 9 października o godzinie 11 przedpołudn. rozpocznie się w akademickim kościele św. Jana nabożeństwo za wszystkich zmarłych uniwersytetu wileńskiego dobroczyńców rektorów, profesorów, uczniów i pracowników. Przemowa ks. biskupa Bandurskiego w kościele, przemówienie rektora U. S. B. na dziedzińcu Skargi.

Po nabożeństwie ruszy kondukt z prochami Joachima Lelewela na cmentarz Rossa.

Porządek pochodu.

Kompania honorowa piechoty, szkoły średnie i zawodowe, delegacje organizacyj społecznych, gimnazjum Lelewela z Wilna i Warszawy, młodzież akademicka, korporacje akademickie, Senat akademicki U. S. B senaty wyższych uczelni z całej Polski, następnie niesione będą wieńce, orkiestra, duchowieństwo, rydwan z trumną, rodzina, Rząd, Sejm, Senat, przedstawiciele władz cywilnych wojskowych, delegacje Akademji Umiejętności i Towarzystw Naukowych, inni zaproszeni goście, Rada Miejska, Komitet Obchodu.

Na cmentarzu Rossa przemawiać będzie minister Czerwiński.

Wezwanie do organizacyj.

Komisja Organizacyjna Komitetu Społecznego Obchodu 350-ej rocznicy U. S. B. zwraca się do prezydjów organizacyj z prośbą o wzięcie udziału w uroczystości wyprowadzenia Prochów Joachima Lelewela na cmentarz Rossa.

Delegowani od Organizacyj członkowie w liczbie nie większej jak sześciu proszeni są o przybycie wraz ze sztandarem we środę dnia 9 b. m. między godz. 10 min. 30 do kościoła św. Jana. Wstęp do kościoła będzie o godz. 10 min. 30 zamknięty, organizacje proszone są o punktualne przybycie.

*

Wileński Komitet Akademicki podaje poniżej program uroczystości związanych z Jubileuszem U. S. B. w dniu 9 października r b.

Godz. 9. Zbiórka Straży Akademickiej na Podwórzu Piotra Skargi.

Godz. 10 min. 15. Zbiórka całej Polskiej Młodzieży Akademickiej na Podwórzu Piotra Skargi (ze sztandarami).

Godz. 20. Przedstawienie w Wielkim Teatrze.

Podając powyższy Program uroczystości Wileński Komitet Akademicki niniejszem wzywa całą polską Młodzież Akademicką do wzięcia udziału jaknajliczniejszego w uroczystościach powyższych, przez masowe stawienie się na zbiórkę oraz udział bezpośrednio po zbiórce w uroczystościach pogrzebowych.

O przebiegu dalszych uroczystości nastąpi komunikat jutro.

W przededniu uroczystości jubileuszowych U. S. B.

Przyjazd ministrów i dygnitarzy państwpwych.

W dniu 9 b. m. przybędzie do Wilna i uczestniczyć będzie z ramienia Rządu w uroczystościach żałobnych, związanych z pogrzebem Joachima Lelewela p. minister W. R. i O. P. Czerwiński Sławomir, który wygłosi przemowę na cmentarzu Rossa nad mogiłą Lelewela. P. ministrowi towarzyszyć będą dyr. departamentu Suchodolski i dyr. Jastrzębowski. P. minister Czerwiński weźmie również w następne dni udział w uroczystościach jubileuszowych Uniwersytetu.

W obchodzie jubileuszu Uniwersytetu weźmie udział również p. minister Sprawiedliwości Car, który przybywa do Wilna już w dniu 8 b. m. w związku z obchodem 10-lecia istnienia Sądu Apelacyjnego w Wilnie.

Przybędzie do Wilna na uroczystości p. minister Pracy i Opieki Prystor, który spędzi w Wilnie kilka dni, ażeby zapoznać się z działalnością podległych mu urzędów. P. ministrowi Prystorowi towarzyszyć będzie dyrektor Szubartowicz.

Przybędą dalej: minister Reform Rolnych Staniewicz, wiceminister spraw zagranicznych dr. Alfred Wysocki w towarzystwie naczelnika wydziału wschodniego p. Hołówko i sekretarza Szymiczka, minister Poczt i Telegrafów Boerner.

W dniu 10 b. m. przybędzie do Wilna prezes Rady Ministrów Kazimierz Świtalski w towarzystwie szefa gabinetu Paciorkowskiego.

Możliwym jest również przyjazd p. ministra Spraw Zagranicznych Zaleskiego i pierwszego wiceministra spraw wojskowych p. Konarzewskiego.

Na uroczystości uniwersyteckie przybędzie z Warszawy zastępca posła i ministra pełnomocnego Węgier p. Balasy.

Apel do ludności.

Komitet społeczny obchodu 350 lecia wskrzeszenia Uniwersytetu Stefana Batorego zwraca się do obywateli m. Wilna z prośbą ażeby w dniu 10 października, we czwartek celem uświetnienia uroczystego obchodu jubileuszowego udekorowali swe domy flagami i zielenią i o ile możności iluminowali.

Do młodzieży akademickiej.

Sekcja pochodowa Akademickiego Komit. Obchodu Jubileusza U. S. B. uprasza wszystkie koleżanki o przybycie do Ogniska Akademickiego dziś we wtorek dnia 8 b. m. o godz. 6-ej wieczorem (18-ej) celem wzięcia udziału w zebraniu, poświęconem specjalnie organizacji wielkiej radosnej manifestacji z okazji obchodu Jubileuszu Uniwersytetu.

Z Koła Polonistów. Chcąc uczcić pamięć prof. Leona Borowskiego, Koło Polonistów U. S. B. udaje się dziś (8.X 29 r.) na cmentarz Bernardyński, gdzie spoczywają zwłoki profesora. W związku z tem Zarząd Koła prosi członków oraz całą brać akademicką o jaknajliczniejsze przybycie. Zbiórka w lokalu Koła (Zamkowa 11-7) o godz. 16-ej lub bramie cmentarza o godz. 16½.

Ś. † P.

Dr. Kazimierz Budlewski

por. lek. 5 p. p. Leg.

zmarł w dniu 6 października w wieku lat 34.

Eksportacja zwłok z Kościoła szpitalnego O. W. Wilno na cmentarz wojskowy odbędzie w dniu 9 b.m. o g. 10 rano.

O czem zawiadamiają

Lekarze garnizonu Wilno.

Ś. † P.

Józef Rochlicki

opatrzony św św Sakramentami po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 6 października r. b w wieku lat 75.

Eksportacja zwłok z domu żałoby ul. I Połowa 4 do Kościoła św św. Piotra i Pawła odbędzie się w dniu dzisiejszym o g. 7 wiecz.

Złożenie zaś zwłok do grobu nastąpi w dn. 9 b. m. o g. 7½ rano.

O czem powiadamia nieutulona w żalu

CÓRKA.

PODZIĘKOWANIE.

Jwielmożnemu Panu Generałowi DĄB-BIERNACKIEMU, Komisji Likwidacyjnej Wojsk. Kursów Maturalnych oraz jej przewodniczącemu p. Kap. Hassowi — za hojny dar w postaci kilkuset sztuk cennych a niezbędnych pomocy naukowych — składa niniejszem gorące podziękowanie i staropolskie „Bóg zapłać"

2823 *Dyrekcja Gimnazjum im. T. Zana w Mołodecznie.*

Zjazd delegatów Izb Przemysłowo-Handlowych

WARSZAWA, 7.X (Pat.) W dniu dzisiejszym rozpoczęły się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu narady zjazdu delegatów Izb Przemysłowo-Handlowych pod przewodnictwem p. ministra przemysłu i handlu inż. Kwiatkowskiego. Przy stole prezydjalnym oprócz p. premjera Switalskiego i ministra Kwiatkowskiego miejsce zajęli pp. minister reform rolnych Staniewicz, minister komunicji Kuehn, kierownik M-stwa Skarbu Matuszewski, minister robót publicznych Moraczewski, minister pracy Prystor, wiceminister przemysłu i handlu Doleżal, prezes Banku Polskiego p. Wróblewski oraz dyrektorowie departamentów, naczelnicy wydziałów Ministerstwa Skarbu oraz Przemysłu i Handlu. W obradach bierze udział liczne grono najwybitniejszych przedstawicieli naszego życia gospodarczego z panem prezesem Związku Izb Polskich oraz prezesem Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie b. ministrem inż. Klarnerem na czele.

Otwarcia zjazdu dokonał p. minister przemysłu i handlu, poczem przemówienie wygłosili: prezes Rady Ministrów dr. Świtalski oraz min. handlu i przemysłu inż. Kwiatkowski.

Przemówienie p. ministra Kwiatkowskiego przyjęto długotrwałemi oklaskami i powstaniem wszystkich obecnych, którzy w ten sposób zamanifestowali swe uznanie dla działalności p. ministra. Po przemówieniu p. ministra Kwiatkowskiego zabrał głos prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie p. Klarner.

W dalszym ciągu posiedzenia wygłoszono kilka referatów. Dr. Rose mówił na temat odrodzenia naszego bilansu handlowego, dyrektor Wartalski na temat roli polskich czynników państwowo-gospodarczych wobec nowoczesnych międzynarodowych idei ekonomicznych, wreszcie prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie p. Klarner— w sprawie zaspakajania potrzeb mieszkaniowych miast polskich. Po referacie p. Klarnera przemawiał minister robót publicznych inż. Moraczewski, który w swem przemówieniu podkreślił wielką złożoność problemu budowlanego. W końcu wygłosił jeszcze referat p. Drzewiecki na temat: „Prawidłowa organizacja jako czynnik postępu".

Konferencja.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Pan premjer Świtalski przyjął wczoraj min. spraw wewnętrznych Składkowskiego i min. oświecenia publicznego Czerwińskiego, którzy powrócili z podróży inspekcyjnej po Małopolsce Wschodniej. Z obu min. pan premjer Świtalski odbył konferencję.

Podróż inspekcyjna ministra Boernera.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Dziś rano min. poczt i telegrafów pułk. Boerner w towarzystwie podsekretarza stanu p. Dobrowolskiego i szeregu innych urzędników ministerstwa wyjeżdża do Wilna dla dokonania inspekcji tamtejszej dyrekcji Pocztowo-Telegraficznej. Po drodze do Wilna p. pułk. Boerner zatrzyma się w paru miejscach dla zapoznania się z tamtejszemi urzędami pocztowemi. Min. Boerner weźmie również udział w uroczystościach Uniwersytetu Stefana Batorego.

Zmiany w Głównym Urzędzie Statystycznym.

Tel. od wł. kor. z Warszawy

Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego prof. Buzak przechodzi na emeryturę. Na jego stanowisko przyjść ma dotychczasowy zastępca dyr. Głównego Urzędu Statystycznego p. Sturm de Strem.

Oferta Harrimanna.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Dowiadujemy się, że przedstawiciele konsorcjum Harrimanna złożyło rządowi ustną zapowiedź wycofania oferty na koncesję elektryfikacji w Polsce. Motywem do wycofania się Harrimanna z tej koncesji ma zbyć zbyt długie odwlekanie przez rząd ostatecznej odpowiedzi. Krok ten komentowany jest jednak jako manewr ze strony przedstawicieli Harrimanna, którzy przez wycofanie swej oferty chcą zmusić rząd do szybszej decyzji,

Kongres pokoju.

ATENY, 7.X (Pat.) Wczoraj rozpoczęły się tu obrady 27-go światowego kongresu pokoju.

ATENY, 7.X. Pat. Na dzisiejszem posiedzeniu międzynarodowego kongresu pokoju powołano do życia komisję, której zadaniem będzie zbadanie sprawy administracji w państwach bałkańskich. Pozatem kongres uchwalił propozycję w sprawie wszechświatowego pieniądza. Następnie uchwalono życzenie, by Anglja uniemożliwiła powtórzenie się zamieszek w Palestynie.

WIEŚCI I OBRAZKI z KRAJU

Z działalności Wileńskiej Grupy Regjonalnej B. B. W. R.

Dnia 6-go b. m. t. j. w niedzielę odbyto na Wileńszczyźnie szereg wieców i zgromadzeń z udziałem posłów i senatorów Bezpartyjnego Bloku.

W Sołach, pow. oszmiańskiego, z okazji dorocznego festynu zebrały się tłumy mieszkańców z bliższych i dalszych okolic. Agitatorzy „Wyzwolenia" usiłowali bezskutecznie wykorzystać festyn dla zorganizowania swego wiecu. Natomiast na wiecu, zwołanym przez BBWR. pod gołem niebem było do tysiąca osób. Przemawiał o sytuacji politycznej i gospodarczej państwa poseł M. Raczkiewicz, z życzliwą uwagą słuchany przez obecnych, którzy wyrazili całkowite zaufanie do Rządu i Bezpartyjnego Bloku, postanawiając zerwać z opozycyjnem, szkodliwem dla kraju i ludności partyjnictwem. Po wiecu pos. Raczkiewicz odbył konferencję z mężami zaufania BBWR i przyjął parę delegacyj od miejscowej ludności, obiecując poparcie słusznych postulatów o charakterze lokalnym.

W Brasławiu w sali Ogniska urzędniczego odbyło się liczne zebranie mężów zaufania z powiatu i miejscowego społeczeństwa z p. starostą na czele pod przewodnictwem prezesa Rady powiatowej BBWR p. W. Kwinto, Poseł dr. Brokowski w dłuższem przemówieniu zobrazował obecną sytuację polityczną, wytworzoną przez stanowisko opozycyjnych partyjników do Rządu i osoby Marszałka Piłsudskiego, i uzasadniał konieczność przeprowadzenia reformy konstytucji w myśl założeń projektu BBWR. W sprawach gospodarczych mówca m. inn. oświetlił akcję Rządu i Grupy Regjonalnej, dążącej do udzielenia skutecznej pomocy klęskowym terenom Wileńszczyzny. W dyskusji podzielali wywody posła miejscowi działacze gminni i społeczni, omawiając nadto różne potrzeby powiatu z dziedziny gospodarczej i oświatowej, wyrażając pełną ufność do Bezpartyjnego Bloku, współpracującego z Rządem Wodza Narodu — Marszałka Piłsudskiego.

W Święcianach Sala miejscowego kina wypełniła się przedstawicielami gmin i ludności miasta w celu wysłuchania referatów: posła Jana Piłsudskiego i sen. J. Trzeciaka. Zebraniu przewodniczył prezes Rady pow. p. Jankowski. Referat pos. J. Piłsudskiego o konieczności dokonania zmian ustrojowych według projektu BBWR oraz sen. Trzeciaka o zagadnieniach gospodarczych i rolniczych został przez zgromadzenie przyjęte bardzo żywo i nagrodzone hucznemi oklaskami. Po dyskusji, w której poruszano także sprawy pomocy dla ludności powiatu w dziedzinie podatkowej i kredytowej, sprawę przerobienia dotychczasowej kolejki wąskotorowej na szerokotorową z przedłużeniem jej do Łyntup, sekretarz p. Krasicki uzasadniał i ogłosił jednomyślnie przyjęte przez zgromadzenie uchwały, domagające się najrychlejszego wprowadzenia zmian konstytucji, zaproponowanych przez BBWR, i popierające akcję Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem w całej rozciągłości.

Katastrofa kolejowa w Grodnie.

Onegdaj, tuż za dworcem kolejowym w Grodnie, przy skrzyżowaniu torów Grodno—Białystok, pociąg towarowy Nr. 290, zdążający od strony stacji Mosty, najechał na pociąg towarowy Nr. 799, zdążający z Wilna, wskutek czego w pociągu pierwszym zostały uszkodzone lokomotywa i trzy wagony, przyczem kierownik pociągu Daniel Barbasiewicz doznał ogólnych obrażeń ciała, zaś w drugim pociągu spadły z osi cztery wagony.

Winę wypadku ponoszą Stanisław Aleksiuk i maszynista Jaworowski z pociągu Nr. 290.

Strajk szoferów w Białymstoku.

Od dnia 2 października w Białymstoku strajkuje 26 szoferów, obsługujących autobusy miejskie, firmy „Samochód".

Strajkujący wysunęli cały szereg żądań ekonomicznych, które firma stanowczo odrzuciła. Strajk nie spowodował przerwy w komunikacji, firma bowiem zaangażowała nowych szoferów i zagroziła strajkującym, że jeżeli nie wrócą do pracy do dnia 6-go października, to wszelkie umowy z nimi będzie uważała za zerwane.

Skazanie lekarza.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, na sesji wyjazdowej w Bielsku Podlaskim, skazał na jeden miesiąc więzienia lekarza szpitala powiatowego w Bielsku Podlaskim, d-ra Lesiewicza, z art. 639 K. K. za nieprzyjęcie do szpitala chorego, który, pozbawiony w ten sposób pomocy lekarskiej, w krótkim czasie zmarł.

Zajście z rezerwistami.

W Olkienikach wynikły awantury wywołane przez powracających do domów żołnierzy rocznika 1906. Policja wobec nieusłuchania wezwania do rozejścia się użyła broni i w ten sposób zlikwidowała zajście. Ofiar w ludziach nie było. Kilka osób aresztowano.

Zagadkowa śmierć.

Z rzeki Rudomianka w miasteczku Porudominie wydobyto zwłoki Adolfa Tarasewicza na ciele którego znaleziono ślady nasuwające podejrzenie, że padł on ofiarą morderstwa. Dochodzenie prowadzi policja.

WIDZE

+ **Policjant przed sądem.** Dnia 27 września r. b. Sędzia Grodzki z Turmont rozpatrywał w Widzach sprawę wynikłą z oskarżenia Barbarę Kromplewską posterunkowego P. P. Filipka, z posterunku w Widzach, o poturbowanie Kromplewskiej, z groźbą użycia broni palnej w zaszłej sprzeczce o podlewanie ulicy. Sprawa wzbudziła ogólne zainteresowanie wśród mieszkańców miasteczka Widz, którzy tłumnie zebrali się na rozprawie sądowej.

Sędzia na wniosek obrońcy oskarżonego, adwokata Tymińskiego rozpoznał sprawę przy drzwiach zamkniętych. Wieczorem odczytano wyrok uniewinniający posterunkowego Filipka. Poturbowana prosiła sąd o odpis wyroku celem wniesienia apelacji do sądu okręgowego w Wilnie. Jest to w tym roku już czwarta sprawa na wokandzie sądu grodzkiego w Turmoncie o poturbowaniu mieszkańców gminy widzkiej przez tutejszych posterunkowych. **Vox.**

Uroczyste poświęcenie hangaru lotniczego L. O. P. P. w Porubanku.

W niedzielę, dn. 6 b. m, o godz. 13 m. 30 odbyło się na lotnisku w Porubanku uroczyste poświęcenie hangaru, odbudowanego kosztem 100.000 złotych staraniem Komitetu Wojewódzkiego L. O. P. P. i Kolejowego, dzięki ofiarności społeczeństwa wileńskiego. Uroczystość poświęcenia poprzedzona była nabożeństwem w Bazylice.

O godz. 13 zebrali się na lotnisku w Porubanku przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z wojewodą wileńskim Władysławem Raczkiewiczem i gen. Krok-Paszkowskim na czele.

Poświęcenia hangaru dokonał ks. biskup Michalkiewicz, wygłaszając krótką przemowę, w której apelował gorąco do społeczeństwa, aby popierało zadania i cele L. O. P. P. zapisując się na członków Ligi.

Następnie przemawiał dyrektor Białas jako prezes Komitetu L. O. P. P., wznosząc okrzyk na cześć Dostojnego Protektora Ligi Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego.

Zkolei zabrał głos p. wojewoda Raczkiewicz, który w pięknem przemówieniu podkreślił dwa doniosłe zagadnienia t. j. opanowanie morza i przestworzy. O zagadnieniach tych winien pamiętać każdy obywatel Rzeczypospolitej. W obu powyższych dziedzinach uczyniono u nas stosunkowo jeszcze mało, zbyt mało, byśmy dla naszego pokojowego wyścigu pracy mieli wystarczające gwarancje bezpieczeństwa państwowego. Dawniej nazywaliśmy analfabetami wszystkich nie umiejących czytać i pisać. W tej dziedzinie, na polu oświatowem osiągnęliśmy w odrodzonej Polsce daleko idące rezultaty i idziemy dziś szybko w tym kierunku, tak iż najbliższe lata dadzą nam możność stwierdzenia, że analfabetów w Polsce niema. Dziś powinniśmy nazwać analfabetami tych którzy nie rozumieją i nie doceniają doniosłości dla Państwa, znaczenia rozwoju potęgi naszej na morzu i w przestworzach. Ziemia Wileńska, która nieraz dawała znakomite dowody swej ofiarności na różnych polach powinna przodować innym dzielnicom również pod względem zrozumienia tych naczelnych naszych zadań, t. j. rozwoju floty i lotnictwa. Cały naród winien skoncentrować swe wysiłki w tym celu ażebyśmy dali naszym orłom warunki wysokich szczytnych lotów w przestworza, — aby lotnicy nasi nie dali się prześcignąć innym orłom.

OD WYDAWNICTWA.

Przy dzisiejszym numerze „Kurjera Wileńskiego" załączamy dla wszystkich naszych prenumeratorów zamiejscowych **cennik firmy ZYGMUNT NAGRODZKI w Wilnie.**

Jeżeliby kto nie otrzymał cennika niech napisze do wyżej wymienionej firmy, a niezwłocznie zostanie mu wysłany.

—o—

Samochodowy Zjazd Gwiaździsty.

„Pogoń za lisem".

Zorganizowany w celach propagandowych przez energiczny Wil. Automobilklub, w dniach 5—6 b. m. udał się nadspodziewanie.

W Zjeździe ze wszystkich niemal automobilklubów Polski, wzięło udział 29 maszyn z których do mety w Wilnie (Pałac Rzeczypospolitej) przybyło 21, a mianowicie:

Z Warszawy pp. Zeydowski — „Citroen", Racięcki — „Steyer", Grabowski — „Skoda", Marjański — „Delage", Lasocki — „Tatra", Schweitzer — „Fiat", Przeździecki — „Auburn" i poza konkursem pani Skarbek-Tłuchowska — „Renault".

Pozatem z Poznania p. Kozłowski, Bydgoszczy — Busse na „Buick'u", z Łodzi pp. Poznański — „Austro-Daimler", Cziligarjan — „Fiat".

Pozostałe maszyny prowadzone były przez członków Wil. A.-Kl.

Zjazd odbył się w niedzielę w godz. 3—5 p. p. na dziedzińcu Pałacu Reprezentacyjnego, gdzie przybywających zawodników witał zarząd W. A.-Kl. w osobach pp. Karola Wagnera (prezes), Wardeńskiego (viceprezes), inż. Janowicza, dyr. Materskiego i kpt. Sobeckiego.

Wszystkie maszyny przybyły w stanie b. dobrym.

Po ogólnej klasyfikacji gremjum komisji sportowej przyznało:

I nagrodę Wil. A.-K. dla członka jednego z klubów, który przebył największą ilość kilometrów, p. Władysławowi Kurecowi, za przebycie 1465 klm. na nowoczesnym „Fordzie".

II nagrodę, prezesa Wil. A.-K. p. Wagnera dla automobilklubu, którego członkowie uzyskali w sumie największą ilość przejechanych kilometrów — Automobilklubowi z Warszawy (4431 klm.).

III Nagrodę viceprezesa Wil. A.-K. p. Wardeńskiego, dla członkini jednego z klubów, która przebyła największą ilość kilometrów — p. A. Korkuzowiczowa (1033 klm.)

IV nagroda sekretarza gen. Automobilklubu Polski p. mec. Sznarbachowskiego, dla członka Wil. A.-K. który przebył największą ilość kilometrów p. Wł. Kurec (1465).

Pozatem srebrne plakiety pamiątkowe za udział w zjeździe i dotrzymanie warunków przyznano pp. A. Korkozowiczowej, L. Busse, Cziligarjanowi, Grabowskiemu, Poznańskiemu, Racięckiemu, Kozowskiemu, W. Kurecowi, T. Busse, oraz pani Skarbek-Tłuchowskiej poza konkursem.

Takież plakiety bronzowe otrzymali pp. M. Bohdanowiczówna, Wellerówna, kpt. Modzelewski, K. Przeździecki, dyr. St. Riedel, R. Lasocki, A. Schweitzer i S. Bohuszewicz.

Po przybyciu wszystkich uczestników odbyła się wielce efektowna defilada po mieście.

Wieczorem zarząd Wil. A.-K. podejmował gości obiadem w górnej sali hotelu Georges'a.

W poniedziałek korzystając z tak licznego zjazdu odbyła się wielce emocjonująca zabawa samochodowa „Pogoń za lisem".

Lisem był „Ursus" prowadzony przez inż. Janowicza.

W pogoni uczestniczyło 7 maszyn.

Po kilkugodzinnej gonitwie „lisa" wytropili koło Szklar za Trokami 1) p. Ejnarowicz na „Chrisler-ze" i 2) p. Busse na „Buick'u", otrzymując pamiątkowe plakiety.

Kos.

PAWILON CZYHAJĄCEJ ŚMIERCI.

Przejmujący w swym realizmie obraz starości, oczekującej na śmierć maluje korespondentka jednego z dzienników, zwiedzając kopenhaski przytułek dla starców.

Nie gnębi żadna choroba, ból żaden nie dokucza, a jednak straszliwe prawo śmierci musi się wypełnić. Są starcy którzy chorują poprostu na starość. Powoli wymawia posłuszeństwa cały organizm. Nogi nie dźwigają już uznojonego trudem ciała. Oczy nie chcą patrzeć na urodę wciąż młodego życia. Uszy nie słuchają wrzaskliwego jazz-bandu rozkrzyczanego miasta. Głowa sennie opada na słabnące ramiona.

Dla tych, którzy chorują na starość jest w kopenhaskiem mieście starców specjalny pawilon. Urządzono go niemal z wykwintną pieczołowitością. A jednak otacza go dziwna atmosfera tragizmu, spokój w nim panujący jest nie do zniesienia, a rozwłóczony wszędzie cień czyhającej śmierci dziwnym chłodem przejmuje serca. Ziębną ręce, myśl zamiera, a nerwy szarpią aż do fizycznego bólu

Wciąż w łóżkach leżący, starcy czekają na śmierć. Wszystko w tym pawilonie woła: „jesteście śmiertelni".

Ci umierający starcy mają wszelkie wygody, a nawet takie jakich nieraz może w życiu brak odczuwali. A jednak w nieporównanym tragizmie, tonie cały ten niesamowity w nastroju „pawilon czyhającej śmierci".

Wieleż jest ludzi, którzy dożywają t. zw. „szczęśliwej starości". Czekają na tę chwilę przekroczenia granicy życia, a raczej ta chwila ich czeka. Ale czekają w osamotnieniu, w nędzy, bez żadnych wygód, bez pomocy, i opieki, o głodzie i chłodzie... Zrozpaczeni, wzywają śmierci, ale męczą się nieraz latami, miesiącami...

Jeżeli ten ponury obraz działa na Waszą wyobraźnię i wywołuje widmo takiej starości — nie zwlekając wejdźcie na drogę, która prowadzi do starości radosnej, szczęśliwej, spokojnej, uśmiechniętej.

Tą drogą jest **Ubezpieczenie Życiowe w P. K. O.**, która doprowadzi Was po latach kilkunastu do posiadania sporego kapitału gwarantującego beztroską starość.

M. Cz.

Uporządkowanie obowiązujących przepisów prawnych.

Realizując swe zamierzenia w kierunku kodyfikacji obowiązującego prawa, Komisja dla Usprawnienia Administracji Publicznej przystąpiła do uporządkowania według podziału rzeczowego obowiązujących polskich przepisów prawnych ogłoszonych w latach 1918—1929, a sięgających cyfry 15 tysięcy zgórą pozycyj, rozproszonych w ilości ok. 10 tys. w Dzienniku Ustaw oraz w liczbie kilku tysięcy w innych źródłach prawa polskiego w tym okresie.

WŚRÓD PISM

— Ukazał się Nr. 1 miesięcznika **„Europa"** (Redaktor: Stanisław Baczyński, Sekretarz Redakcji H. Załszupin). Numer zawiera: St. Baczyński — Odprężenie polityczne, Jan Nepomucen Miller — Od wolności do podporządkowania, Karol Irzykowski — Godność krytyki, Artur Prędski — Romans nowoczesny, Paul Derméo — Literatura Proletarjacka. Wł. Strzemiński — Bilans modernizmu, Stanisław Młodożeniec — Południe i t. d.

Cena 2 złote. Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Bagatela 10-36. Konto czekowe P. K. O. Nr. 19.600.

KRONIKA

Wtorek 8 Październik

Dziś: Pelagji.
Jutro: Dyonizego B. M.

Wschód słońca—g. 5 m. 44
Zachód „ —g. 17 m. 06

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dnia 7/X—1929 roku.

Ciśnienie średnie w milimetrach	761
Temperatura średnia	+ 14° C
Opady w milimetrach	—
Wiatr przeważający	południowy.

Uwagi: pogodnie.
Minimum: + 9°
Maximum: + 20° C.
Tendencja barometr.: stan stały.

MIEJSKA

— **10-lecie Sądu Apelacyjnego w Wilnie.** W dniu dzisiejszym t. j. 8 października, sądownictwo wileńskie obchodzi 10-lecie istnienia Sądu Apelacyjnjego w Wilnie. W zw. z tem o godz. 5 po poł. odbędzie się w sali Sądu Apelacyjnego akademja, wieczorem zaś zebranie towarzyskie, organizowane przez miejscowy Oddział Zrzeszeń Sędziów i Prokuratorów. Na obchód ten święcony w ścisłem gronie przybywają z Warszawy: minister sprawiedliwości p. Stanisław Car, pierwszy prezes Sądu Najwyższego p. Leon Supiński i dyrektor departamentu Ministerstwa Sprawiedliwości p. Mieczysław Świątkowski.

— **Usunięcie szpecącego miasto parkanu.** Na wniosek urzędu konserwatorskiego magistrat m. Wilna podjął pracę nad odświeżeniem i przerobieniem parkanu przylegającego do domu przy zbiegu ul. Zawalnej i M. Pohulanki.

Roboty te podyktowane zostały względem natury estetycznej.

URZĘDOWA

— **Działalność lotnego Urzędu Miar.** Plan dalszego okresu czynności lotnego Urzędu Miar Nr. IV na terenie województwa wileńskiego w roku 1929 przewiduje, że czasową siedzibą lotnego Urzędu Miar będzie od 3 do 8 października włącznie m. Miory w pow. brasławskim, zaś od 11 do 15 października włącznie m. Nowy Pohost w tymże powiecie.

Celem uzyskania legalizacji narzędzi rolniczych stosowanych w obrębie publicznym ludność może korzystać z njbardziej dla siebie dogodnych wymienionych punktów legalizacyjnych.

WOJSKOWA

— **Ostatnie dni rejestracji rocznika 1911.** W dniu 15 b. m. upływa ostateczny termin rejestracji mężczyzn urodzonych w r. 1911. Rejestracji dokonuje referat wojskowy magistratu m. Wilna. Po upływie tego terminu opieszałych poborowych oczekują kary administracyjne.

Poczynając zaś od 15 października rozpoczyna się powtórna rejestracja mężczyzn urodzonych w r. 1909.

— **Dodatkowa komisja poborowa.** We środę 16 b. m. urzędować będzie w lokalu przy ul. Bazyljańskiej 2 dodatkowa komisja poborowa dla wszystkich tych mężczyzn stale zamieszkałych na terenie miasta, którzy we właściwym czasie na komisję nie stawili się.

Identyczna komisja urzędować będzie 11 b. m. dla mężczyzn zamieszkałych na terenie pow. wil.-trockiego.

Z POCZTY

— **Audjencje u m-tra Poczt i telegrafów.** Przybywający do Wilna w związku z obchodem 350-letniej rocznicy Uniwersytetu Stefana Batorego, minister Poczt i Telegrafów inż. Ignacy Boerner będzie udzielał, jak się dowiadujemy, audjencji w sprawach dotyczących resortu pocztowego w dniu 9-go października od godz. 12 do 14-ej w gmachu Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie (ul. Sadowa 25). Osoby ubiegające się o uzyskanie audjencji muszą zgłosić się w sekretarjacie prezydjalnym Dyrekcji Poczt i Telegrafów w dniu 8 października od godz. 10 do 15-ej.

— **Nowa agencja pocztowa.** Z dniem 16-go października b. r. uruchamia się agencję pocztową Hołynka k-Wołkowyska w pow. grodzieńskim.

Z KOLEI

— **Walka z zaspami śnieżnemi na kolejach.** Nauczone doświadczeniem podczas ubiegłej zimy władze kolejowe przygotowują się obecnie do walki ze śniegiem podczas zbliżającej się zimy. Specjalne instrukcje w tej sprawie zostały rozesłane do wszystkich dyrekcyj.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— **Związek Literatów Polskich w Wilnie.** Uprzejmie i usilnie prosi wszystkich, którzy mają do dania eksponaty na wystawę Mickiewiczowską w murach Bazyljańskich, oraz wszystkich łaskawych ofiarodawców o przynoszenie przedmiotów do lokalu Związku ul. Ostrobramska 6 (mury Bazyljańskie) we wtorek 8 października od godz. 9 rano do 8 wiecz. i we środę 9 października od godz. 9 rano do 3 po poł.

Zarząd Związku Literatów Polskich w Wilnie złożył dziś wieniec na trumnę swego honorowego członka ś. P. Czesława Jankowskiego oraz w kaplicy na trumnę z prochami Lelewela.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **Ogólne zebranie członków Związku Przemysłowców i Kupców Drzewnych.** Zarząd Wileńskiego Związku Przemysłowców i Kupców Drzewnych niniejszem podaje do wiadomości wszystkich członków Związku iż w dniu 24 października 1929 r. o godz. 4-ej po poł. odbędzie się w lokalu Związku (ul. W. Pohulanka 3) — Ogólne Zebranie członków Związku z następującym porządkiem dziennym 1) wybór prezydjum zebrania. 2) Sprawozdanie z działalności Zarządu 3) Wybory członków Zarządu i zastępców, 4) Sprawy bieżące.

W razie nieprzybycia w oznaczonym terminie niezbędnej ilości członków, drugie zebranie odbędzie się w tym samym dniu i w tym samym lokalu o godz. 5 po poł. i będzie na podstawie par. 27 Statutu Związku prawomocne bez względu na liczbę obecnych

TEATR i MUZYKA

— **Teatr Miejski na Pohulance.** Dziś Teatr Miejski na Pohulance występuje z premjerą komedji N. Gogola „Rewizor". Ten klasyczny utwór literatury najbardziej popularny i ulubiony wśród społeczeństwa rosyjskiego posiada wiele humoru i satyry, któremi wyposaża genjalny autor swe postacie Świetną rolę horodniczego kreuje po raz pierwszy w Wilnie A. Zelwerowicz. Rolę Chlestakowa odtwarza Z. Ziembiński. Do sztuki przygotowano nową wystawę.

— **Teatr Miejski „Lutnia". — Rewja wileńska.** Dziś Zespół Rewji Wileńskiej występuje po raz drugi w Teatrze „Lutnia" z aktualną i barwną rewją Jerzego Świętochowskiego p. t. „Figowy listek". Rewja ta odznaczające się artystycznem ujęciem szczególnych numerów, zawierająca piosenki, produkcje taneczne, skaetche i piosenki murzyńskie wywołała duże zainteresowanie publiczności. Conferancier B. Drwicz. Pozostałe bilety nabywać można dziś w kasie zamawiań w Teatrze „Lutnia" od g. 11—9 wiecz.

— **„Powódź".** W czwartek Teatr „Lutnia" występuje z premjerą słynnej trzyaktowej komedji Bergera p. t. „Powódź". Role główne odegrają p. Eychlerówna oraz pp. Białoszczyński, Detkowski, Ditrych, Kreczmar, Krell, Snay i Wyrzykowski.

RADJO

Fala 385.

WTOREK, dnia 8 października 1929 roku.

11.55: Sygnał czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 13.10: Komunikat meteorologiczny. 17.00: Program dzienny, repertuar i chwilka litewska. 17.20: „Audycja dla dzieci„ Joachim Lelewel, pogadanka z cyklu „Dzieciństwo wielkich Polaków" wygł. Helena Markiewiczówna. 17.45: Koncert popołudniowy. 18.45: „Wolna trybuna". 19.30: „Jan Onufry Pazurkiewicz został członkiem L. O. P. P. humoreska lotnicza — wygł. dyr. Stanisław Romer. 19.30: Komunikat L. O. P. P. i program na dzień następny. 19.50: Opera, poczem pogadanki i komunikaty. 23.00: „Spacer detektorowy po Europie"

ŚRODA, dnia 9-go października

11.00: Transmisja nabożeństwa żałobnego z akadem. kościoła św. Jana za wszystkich zmarłych Uniwersytetu Wileńskiego Dobroczyńców, Rektorów, Profesorów, Uczniów i Pracowników. 13.10: Komunikat meteorologiczny. 16.15: Audycja lotnicza dla dzieci „I-sza przygoda Maćka lotnika" w wyk. Zesp. Dram. Rozgł. Wil. 16.45 Komunikat LOPP. 17.00: Gramofon. 18.00: Uroczyste otwarcie „Celi Konrada" i wystawy pamiątek po Mickiewiczu i Filomatach, oraz poświęcenie nowej siedziby Zw. Literatów. 19.05: I-szy kw. akademicki. 19.30: „Wizyta u Chestertona" odczyt wygł. Wanda Januszkiewiczówna. 19.55: Program na dzień następny, sygnał czasu i rozmaitości. 20.15: Audycja ku czci Puławskiego, komunikaty i muz. taneczna.

Nowinki radjowe.

UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWE U. S. B.

We środę o godzinie 11-ej Rozgłośnia wileńska nada na stacje nadawcze: Katowice, Warszawa i Kraków, transmisję nabożeństwa żałobnego z akademickiego kościoła św. Jana, za wszystkich zmarłych dobroczyńców, rektorów, profesorów, uczniów i pracowników U. S. B.

We czwartek o godzinie 18-ej zostanie nadane nabożeństwo z Bazyliki wileńskiej z okazji otwarcia uroczystości jubileuszowych. O godzinie zaś 12-ej — transmisja Uroczystości Akademji Jubileuszowej U. S. B. z kościoła św. Jana. Wieczorem o godzinie 21.30 zostanie nadane słuchowisko pióra Heleny Romer-Ochenkowskiej p. t. „W murach Wszechnicy Batorowej" z ilustracją muzyczną Eugenjusza Dziewulskiego, w wykonaniu Zespołu Dramatycznego Rozgłośni Wil. oraz artystów teatrów miejskich. Reżyserja Haliny Hohendlingerówny. Transmisja na wszystkie stacje polskie.

—o—

NIESPODZIANKA Z PRAGI.

W ubiegłą niedzielę radjosłuchaczy, którzy słuchali koncert wieczorny orkiestry P. R. z Warszawy, spotkała miła niespodzianka. Oto o godzinie 8-45 Wilno przerwało transmisję koncertu, a nadało drogą retransmisji t. j. przez odbiornik lampowy z lokalu P. A. P., część koncertu z Pragi znanej śpiewaczki Ady Sari, (sopran) i jej partnera Celestyna Sabora (baryton). Słuchacze usłyszeli arjje z oper „Rigoletto" Verdie'go i „Cyrulika Sewilskiego" Rossini'ego, jak się dowiadujemy następny koncert dla radja znakomitych śpiewaków odbędzie się przed mikrofonem wiedeńskim. Radjosłuchaczy czeka w przyszłości niespodzianka z Wiednia.

—o—

NOWI KIEROWNICY DZIAŁÓW RADJOWYCH

Naszej radjostacji udało się pozyskać współpracę dwóch wybitnych fachowców w dziale programowym. Na doradcę odczytowego uproszony został profesor Józef Patkowski, który jako reprezentant Uniwersytetu Stefana Batorego, pomagać będzie dyrekcji programów w układaniu cyklów odczytowych, przedewszystkiem z dziedziny popularyzacji nauki.

Kierownikiem muzycznym od dnia 1 października jest p. Eugenjusz Dziewulski, znany kompozytor i dyrygent, b. kierownik działu muzycznego w „Reducie" Współpraca p. Dziewulskiego dotyczyć będzie zarówno projektowania programów koncertowych i pogadanek muzycznych, jak i dyrygowanie zespołami oraz komponowanie muzyki do słuchowisk i t. p.

Do Zespołu Dramatycznego Rozgłośni Wileńskiej, kierowanego przez p. Halinę Hohendlingerównę, zaangażowani zostali na stałe m. in.: p. Kazimierz Vorbrott, b. artysta „Reduty" i p. Stefan Brusikiewicz, b. artysta Teatru Polskiego. Prócz dotychczasowych sił, Radjostacja korzystać będzie w bieżącym sezonie ze współpracy zespołów teatrów miejskich, co do której, z dyr. Zelwerowiczem osiągnięte zostało całkowite porozumienie.

Kierownicy poszczególnych działów programowych tworzyć będą, pod przewodnictwem dyrektora programów, p. Witolda Hulewicza, t. zw. Radę Programową.

—o—

NOWOŚCI WYDAWNICZE

— **Dzieje I-go pułku piechoty Legjonów. Adam Józef Borkiewicz.** Warszawa 1929. r. Cena 25 zł., Nakładem Wojskowego Biura Historycznego. Skład: Główna Księgarnia Wojskowa.

Ukazała się niedawno na półkach księgarskich praca mjr. Adama Józefa Borkiewicza p. t. „Dzieje I-go pułku piechoty Legjonów". Autor jej opisuje wydarzenia bojowe, w których pułk brał udział oraz całe życie pułku od jego powstania w 1918 r. aż do ukończenia działań w 1920 r., na tle wypadków ogólnych oraz na tle sytuacji większych jednostek.

Dzieło to opracowane jest nadzwyczaj gruntownie , autor bowiem — uczestnik walk i przżyć pułku oparł się na bogatych źródłach zarówno naszych, jak i sowieckich. Praca obejmująca 1112 str. druku, odznacza się piękną szatą zewnętrzną oraz zawiera mnóstwo fotografij, ilustracyj i szkiców. Posiada zarówno znaczenie historyczne jak i wartość pamiętnikarską i wychowawczą. Zasługuje na uwagę nie tylko uczestników walk jednego z najsławniejszych naszych pułków, ale i każdego kto interesuje się dziejami naszych zmagań z bolszewikami.

— **„Alma Mater Vilnensis".** Wreszcie ukazał się Nr. 8 „Alma Mater Vilnensis", „Alumni et Alumnae", jak głosi dedykacja, umieszczona na czele numeru, energicznie pokonali wszelkie trudności i zdążyli ze swem pismem na czas uroczystości jubileuszowych. Chociaż numer kosztuje 9 zł. 50 gr., to jednak trzeba przyznać, że ta cena nietylko nie jest wygórowana, lecz owszem bardzo niska. Takie luksusowe pismo może być tak taniem, przy tak małym nakładzie (zaledwie 100 egz) tylko dzięki całkowitej filantropijności pracy umysłowej, którą się w to pismo wkłada. — Jak fama niesie, pismo to, opłaca tylko pracę fizyczną i to nie zawsze. Prace studentów i w tym wypadku prawie zawsze są gratisowe. W związku z tem jeszcze większe uznanie należy się wykonawcom tego pisma ze względu na nieśmiertelny w Wilnie duch filomackiego poświęcenia się sprawom kultury ojczystej.

Nr. 8 zawiera przeszło 168 stron, zaopatrzony jest w okładkę i wyklejkę o motywach jubileuszowych i posiada koło stu ilustracyj treści historycznej i aktualnej, względnie przedstawiających różnorodne prace artystyczne studentów U. S. B. Treść obfita i wielostronna, jak zawsze, obejmuje trzy działy: naukowy, literacki, aktualny. Tym razem dział naukowy został zasilony jeszcze materjałami archiwalnemi, związanemi z bieżącym jubileuszem Wszechnicy Wileńsk.

— Wyszedł Nr. 6-ty **„Znicza"**, pierwszego w Rzeczypospolitej wydawnictwa, którego założycielami i wydawcami są ociemniali inwalidzi wojenni, zrzeszeni w warsztacie pracy.

— **Mapy turystyczne Karpat.** Staraniem Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego ukazała się w nakładzie firmy kartograficznej „Gea" w Warszawie mapa turystyczna Karpat Polsk. Dotychcz. ukazało się 7 ark. obejmujących następujące najczęściej poza Tatrami — zwiedzane partje karpackie: 1) Szczawnica, Pieniny Żegiestów, 2) Pilsko-Barania Góra, 3) Czernohora — Żabie, 4) Jaremcze — Worochta, 5) Babia Góra, 6) Magórka — Bielsko, Klimczok, 7) Krynica, Nowy Sącz. Mapa wykonana jest w podziałce 1 do 100.000 t. zn. 1 centymetr oznacza kilometr.

Obejmuje nietylko wszystkie szczegóły zawarte na wojskowej mapie specjalnej, zawiera ponadto oznaczenia ścieżek górskich, przedewszystkiem znaczonych szlaków turystycznych.

Mapa wykonana jest bardzo przejrzystym systemem warstwowicowym w 6 kolorach. Papier i wykonanie pierwszorzędne. Cena arkusza do nabycia we wszystkich księgarniach zł. 2.50.

Członkowie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, nabywający mapę w biurach względnie Oddziałach Towarzystwa płacą arkusz zł. 1.60.

— **„Droga".** Ostatni numer „Drogi" (7-8) rozpoczyna zwarty syntentyczny artykuł A. Skwarczyńskiego p. t. „Przed nową mobilizacją moralną", w którym autor naświetla obecną sytuację polityczną, przeciwstawiając „zaściankowej" polityce partyj — ideę obozu niepodległościowego.

Na specjalną uwagę zasługuje praca B. Wścieklicy „Życie gospodarcze i szkoła". Autor porusza palącą kwestję szkolnictwa zawodowego, podkreślając słabe strony dzisiejszego systemu oświaty. Problem stosunków anglo-indyjskich znalazł szerokie rozwinięcie w specjalnie dla „Drogi" napisanej pracy A. L. Simby p. t. „Brytanja i Indje".

Polemika z „Dźwignią" wypełnia artykuł K. Zakrzewskiego p. t. „Brzozowski i komuniści".

Dr. A. Jakubisiak w artykule p. t. „Aprioryzm a teorja względności" rozwija zasadnicze twierdzenia owej teorji, wykazując, iż zadaje ona cios kierunkowi idealistycznemu, godząc w kantowski aksiomat aprioryzmu.

Z działu literatury na plan pierwszy wysunąć należy piękne studjum o „Krystynie — córce Lawransa" S. Undset p. t. „O książkach i o miłości Krystyny" Marji Kuncewiczowej, oraz niedrukowaną dotychczas jednoaktówkę T. Rittnera „Odwiedziny o zmroku", przypominającą paradoksalnością zakończenia i wnikliwością psychologiczną oraz asumptem realizmu komedje Bernarda Shava. Poza tem znajdujemy tu nowelkę pisarza anglo-irlandzkiego, Lorda Dunsany „Stary surdut" oraz wiersze Czechowicza i Gałczyńskiego.

Dział zagraniczny przynosi polską wersję pięknej pracy księdza niemieckiego F. Muckermana „Wspomnienia o Mickiewiczu", oraz przekład znamiennego artykułu znawcy aeronautyki Willy Meyera „Obrona Nobilego". Artykuł informacyjny o Lordzie Dunsany oraz recenzje z książek zamykają n-r.

— Ukazała się na półkach księgarskich praca p. Hleb-Konarskiej Heleny p. t. **„Źródła sądów w rozprawie Michała Grabowskiego o nowej literaturze francuskiej"** jako drugi rocznik „Bibljoteki prac polonistycznych naszego Koła. Do nabycia w księgarniach wileńskich po cenie złotych pięć (5), dla akademików w lokalu Koła (ul. Zamkowa 11—7) rabat.

NA WILEŃSKIM BRUKU

— **Przez okno.** W dniu 5 b. m. Swiczarczyk Michel Kalwaryjska 11, zameldował, że w nocy z 4 na 5 b. m. z jego sklepu galanteryjnego wybito szybę okienną i skradziono kilka par pantofli męskich i damskich oraz kilkanaście par skarpetek i pończoch na ogólną sumę 300 zł. Dochodzenie w toku.

— **Niewdzięczny gość.** W dniu 5 b. m. Rajszyn Stanisław Popowska 38, zameldował, że Cyklis Boruch zam. w Łodzi, Konstantynowska 84 będąc w Wilnie czasowo zamieszkał u meldującego i w czasie jego nieobecności skradł zegarek kieszonkowy oraz dokonał oszustwa na sumę 137 zł. Po dokonaniu powyższego wyjechał do Łodzi.

— **Samobójstwo oficera.** W dniu 6 b.m. koło krzyża trynopolskiego zostały znalezione zwłoki porucznika lekarza Budlewskiego z 5 p. p. leg., który miał ranę postrzałową z rewolweru w okolice serca. Dochodzeniem ustalono, że było to samobójstwo. Zwłoki przewieziono do kostnicy przy szpitalu wojskowym na Antokolu.

Przyczyny targnięcia się na życie nie są znane.

— **Kradzież biżuterji.** Gackiewiczowi Piotrowi (Kalwaryjska 23), skradziono biżuterję oraz 40 rubli ros. w złocie. Ogólne straty wynoszą 800 złotych.

Giełda warszawska z dn. 7.X. b. m.

WALUTY I DEWIZY:

Dolary	8,88¾—8,90¾—8,86¾
Holandja	358,29—359,19—357,37
Kopenhaga	238,13—238,73—237,53
Londyn	43,36—43,47—43,25
Nowy York	8,90—8,92—8,88
Paryż	34,98¼—35,07—34,89½
Praga	26,40½—26,47—26,34
Szwajcarja	172,17—172,60—171,74
Stokholm	239,25—239,85—238,65
Wiedeń	125,39—125,70—125,09
Berlin w obr. nieof.	212,55

Papiery procentowe: Pożyczka inwestycyjna 119,00—118,50. Prem. dolarowa 50,00. 6% dolarowa 80.00. 8% L Z. B. G. K. i B. Koln. i obl. B. Gosp. Kraj. 94,00. Te same 7% 83,25. 4½% L Z ziemskie 48,00. 5% warszawskie 51,00. 8% warszawskie 67,50.

Akcje: Bank Pol. 167,00—167,25—167,00. Zachodni 70,00. Spiess 135,00. Siła i Św. 117,00. Cukier 28,00. Węgiel 66,00. Nobel 14,25—14,75. Lilpop 28,00. Modrzejow 20,50. Ostrowiec 84,50. III em. 74,00. Rudzki 32,50. Starachowice 23,50. Haberbusz 220,00.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Wyjazd Marszałka Piłsudskiego do Włoch nie został zaniechany.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Wczoraj niektóre dzienniki w stolicy podały wiadomość, jakoby Marszałek Piłsudski zaniechał całkowicie swego wyjazdu do Włoch. Dowiadujemy się ze źródeł miarodajnych, iż wiadomość ta jest o tyle nie ścisła, że wyjazd Marszałka zostanie jedynie odroczony na jakiś czas ale w każdym razie nie zostanie zaniechany. Albowiem Marszałek po przebytej ostatnio grypie i wskutek niemożliwości dokończenia kuracji w Druskienikach z powodu zbyt szybko nadchodzących chłodów zmuszony został udać się na południe. Przygotowania do wyjazdu Marszałka są już całkowicie poczynione. Przygotowany jest nawet dla niego wagon salonowy. Marszałek Piłsudski poweźmie ostateczną decyzję co do wyjazdu po nadejściu wiadomości od pułk. Becka, który jest obecnie we Włoszech.

Odroczenie wyjazdu tłomaczą sobie koła polityczne tem, iż fala ciepła, jaka nawiedziła obecnie Polskę pozwoliła Marszałkowi pozostać jeszcze w Warszawie.

W związku z przesunięciem terminu wyjazdu Marszałka możliwem jest, że Marszałek uda się na uroczystość 350 lecia Uniwersytetu Stefana Batorego.

Decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła.

Sprawa honorowa między pułk. Kocem a posłem Niedziałkowskim.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Redaktor naczelny „Głosu Prawdy" pułk. Koc poczuł się dotknięty zwrotem posła Mieczysława Niedziałkowskiego, którego artykuł zamieszczony został w ub. sobotę przeciwko kierownictwu „Głosu Prawdy". Zwrot ten niestosowany w polemice zpowodował, iż pułk. Koc wysłał do p. posła Niedziałkowskiego w niedzielę ub. swoich zastępców w osobach pułk. Ścierzyńskiego i majora Sobolty. Poseł Niedziałkowski świadków pułk. Koca przyjął i zapowiedział, że w ciągu dnia ze swej strony wyznaczy zastępców. Wobec tego, że poseł Niedziałkowski w sprawie honorowej pomiędzy nim a prezesem posłem Sławkiem, jaka miała miejsce przed rokiem na terenie Sejmu odmówił pojedynku jako socjalista, należy przypuszczać, że i obecnie zatarg honorowy zostanie rozstrzygnięty na drodze Sądu honorowego.

Wizyta Mac Donalda w Ameryce.

Zgodne stanowisko.

WASZYNGTON, 7-X. (Pat). Prezydent Hoover i premjer Mac Donald powrócili z letniej rezydencji Hoovera Rapidan i wydali wspólnie następujące oświadczenie:

„Rozpatrzyliśmy z całą szczerością wszystkie sprawy, które mogłyby spowodować tarcia pomiędzy naszemi narodami. Stwierdzamy, że na tej drodze uczynione zostały znaczne postępy. Rozmowy są prowadzone w dalszym ciągu".

Mac Donald na posiedzeniu Izby Reprezentantów.

LONDYN, 7.X (Pat). Z Waszyngtonu donoszą, że premjer Mac Donald przybył dziś w południe w towarzystwie ambasadora brytyjskiego w Waszyngtonie sir Howarda na specjalne posiedzenie Izby Reprezentantów. Zjawienie się premjera brytyjskiego w parlamencie amerykańskim zebrani powitali głośnemi oklaskami i okrzykami na jego cześć. Zająwszy miejsce w fotelu ławy rządowej, Mac Donald wygłosił krótkie przemówienie, w którem oświadczył, że amerykańska Izba Reprezentantów przypomina mu żywo bliskość i wielkie podobieństwa instytucyj przedstawicielskich w Wielkiej Brytanji i Izbie Reprezentantów. Po wizycie w Izbie Reprezentantów przeszedł Mac Donald do Senatu, w którym oświadczył, że Wielka Brytanja uznaje pakt Kelloga za podstawę współdziałania obu narodów dla dobra pokoju powszechnego.

Mówca jest zdania, że niepodobna przypuszczać, by oba wielkie narody anglosaskie wywiązując się ze swego zadania pacyfikacji przez wprowadzenie w życie postanowień paktu w odniesieniu do zbrojeń na lądzie, morzu i w powietrzu, mogły kiedykolwiek znaleść się w konflikcie zbrojnym między sobą. Ani Wielka Brytanja, ani też Ameryka nie zawrą pod jakąkolwiek postacią sojuszu wymierzonego przeciwko interesom strony trzeciej lub grupy narodów.

Zaproszenie na konferencję morską.

LONDYN, 7.X (Pat). Jako rezultat rozmów Mac Donalda z prezydentem Hooverem, w dniu dzisiejszym wysłano z Foreing Office z podpisem Hendersona zaproszenie od ambasadorów Ameryki, Francji Japonji i Włoch w Londynie, celem odbycia konferencji morskiej 5 mocarstw w Londynie.

Noty zapraszające są jednobrzmiące, obejmują kilka stron pisma maszynowego i dokładnie analizują sytuację wytworzoną wskutek porozumienia morskiego angielsko-amerykańskiego, oraz podtrzymują inicjatywę ogólnego porozumienia 5 mocarstw zainteresowanych. Treść tych not podana będzie prasie jutro wieczorem. Według ogólnych przypuszczeń, konferencja rozpocznie się w Londynie 20 stycznia 1930 r.

Oświadczenie Mac Donalda.

WASZYNGTON, 7.X (Pat). Po swym powrocie do Waszyngtonu premjer Mac Donald udał się na Kapitol, poczem odwiedził Izbę Reprezentantów i Senat. Mac Donald oświadczył między innemi, że ani Wielka Brytanja, ani Stany Zjednoczone nie mają zamiaru zawarcia jakiegokolwiek sojuszu eksluzywnego, skierowanego przeciwko jakiemuś narodowi czy też grupie narodów.

Zgon regenta Rumunji Buzdugana.

BUKARESZT, 7. X. (Pat). Po dłuższej agonji zgon regenta Buzdugana nastąpił dziś o godzinie 7-ej rano. O godzinie 6-ej regent przyjął ostatnie sakramenta. W dziesięć minut przed 7-mą przybył premjer Maniu w towarzystwio sekretarza stanu Lugosiano. Byli oni obecni u łoża umierającego, przy ostatnich jego chwilach. O godzinie 9-ej zebrała rada ministrów, która stosownie do ustawy o regencji, korzysta w tym wypadku z odpowiednich uprawnień konstytucyjnych do czasu skompletowania rady regencyjnej. Parlament zostanie prawdopodobnie zwołany na wtorek 8 b. m.

BUKARESZT, 7. X. (Pat). Rada gabinetowa stwierdziła dziś rano, że zgodnie z konstytucją, wobec zdekompletowania rady regencyjnej, prerogatywy tej ostatniej przechodzą do rady ministrów. Wobec tego Izba i Senat zostały zwołane jako zgromadzenie na środę rano w celu dokonania wyboru nowego członka regencji i odebrania od niego przysięgi.

BUKARESZT, 7. X. (Pat). Pogrzeb regenta Buzdugana odbędzie się w środę po południu.

BUKARESZT, 7. X. (Pat). Premjer Maniu oświadczył przedstawicielom prasy, że porozumie się z przywódcami partyj politycznych w sprawie wysunięcia kandydatury na stanowisko nowego członka regencji. Jeżeli porozumienie nie dojdzie do skutku, rząd nie wysunie żadnej kandydatury, pozostawiając wolną rękę w tym względzie parlamentowi. Maniu podkreślił, że procedura, obowiązująca przy kompletowaniu rady regencyjnej, wymaga zupełnego porozumienia pomiędzy dwoma członkami rady a rządem.

Zmyślona wiadomość.

BUKARESZT, 7. X. (Pat). Agencja Rador upoważniona jest do jak najkategoryczniejszego zaprzeczenia tendencyjnej pogłosce, podanej przez niektóre dzienniki zagraniczne a pozbawionej całkowicie podstawy, jakoby patrjarcha Miron Cristea ma zamiar podać się do dymisji ze stanowiska członka rady regencyjnej. Wiadomość ta jest całkowicie zmyślona.

Komunikat B.B.W.R. w sprawie wyborów do samorządów w Poznańskiem i na Pomorzu.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Generalna kancelarja BBWR ogłosiła komunikat w związku z przebiegami i wynikami wyborów do samorządu w Poznańskiem i na Pomorzu. W komunikacie tym między innemi czytamy: W 118 ośrodkach miejskich Poznańskiego i 45 Pomorza odbyły się w niedzielę wybory do samorządów. Wyniki te przedstawiają się następująco: Poznańskie dało na ogólną ilość 1200 mandatów blokowi 317 czyli zgórą 26%, Pomorze na ogólną ilość mandatów 486 dało blokowi 129 czyli około 28%.

W porównaniu z wynikiem wyborów do ciał ustawodawczych, obecne wybory do samorządów są niewątpliwie sukcesem Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, albowiem w Poznańskiem na ogólną ilość 30 mandatów do Sejmu, Blok otrzymał 4 czyli 12,5%, na Pomorzu na 14 mandatów Blok nie otrzymał ani jednego.

W świetle tych cyfr, reklamowany triumf zwycięstwa endecji jest conajmniej przesądzony. Przewszystkiem skonstatować trzeba, że w Poznańskiem grupa wchodząca w skład Bezpartyjnego Bloku nie uzgodniła swego działania, co skłoniło Blok do nie angażowania się oficjalnego w wyborach. Rozumie się że wpłynęło to ujemnie na wyniki. Dla dokładniejszej oceny sytuacji zaznaczyć trzeba, że w tych miejscach gdzie poszczególne grupy Bezpartyjnego Bloku poszły zgodnie do wyborów tam gdzie Blok Bezpartyjny poszedł pod swoją nazwą otrzymał większość a gdzie niegdzie nawet Endecja była zmuszoną łączyć się z Niemcami do walki z kierunkiem rządowym. Bezpartyjny Blok od pierwszej chwili stanął na stanowisku przeprowadzenia wyborów do ciała samorządowego łącznie pod znakiem potrzeb gospodarczych. Wyniki wyborów należy traktować jako odruch łączności kierunków domagania się wydajnej pracy gospodarczej od samorządów.

Wyniki wyborów do rad miejskich w Poznańskiem i na Pomorzu.

POZNAŃ, 7-X. (Pat). Wyniki wyborów do rady miejskiej: Niemcy otrzymali — 2 mandaty, P. P. S, i Rada Związków Zawodowych razem — 2 mandaty, blok jedności robotniczej—4 mandaty, blok rzemieślniczo-gospodarczy—3 mandaty, Polski Związek Lokatorów — 1 mandat, Polski Blok Gospodarczy i N. P. R. lewica — 2 mandaty, Ch. D. i N. P. R. prawica — 7 mandatów, Związek Inwalidów — 2 mandaty, Narodowy Obóz Gospodarczy — 33 mandaty, Demokratyczny Blok Pracy Gospodarczej — 4 mandaty, P. P. S. dawna fr. rew.—żadnego mandatu.

CHEŁMNO. 7.X. (Pat). Wczorajsze wybory do rady miejskiej dały następujące wyniki: Bezpartyjny Bl. Współpracy z Rządem otrzymał 17 mandatów, P. P. S.—1 mandat, właściciele nieruchomości — żadnego mandatu, Niemcy—2 mandatu, Zjednoczenie Obywateli (Nar. Dem.)—16 mandatów, N. P. R. prawica — żadnego mandatu.

Costes i Bellonte zdobyli nowy rekord.

PARYŻ, 7.X (Pat) Ministerstwo lotnictwa potwierdza fakt wylądowania lotników Costes'a i Bellonte'a w okolicach Tsi-Tsi-Khar na północny wschód od Charbina. Wyczynem tym rekord światowy lotu w linji prostej został pobity.

—o—

Kto wygrał na loterji?

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

W 25-tym dniu ciągnienia V kl. 19-ej Polskiej Loterji Państw. główniejsze wygrane padły na Nr. nast.: 5.000 zł. — 42668, 89538, 146119; 3.000 zł. — 27879, 79430; 2.000 zł.— 8497, 9374, 38850, 45355, 104994, 114239, 123161, 141412, 144756, 182329.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Jagiellońska 3, Telefon 99. Czynne od godz. 9—3 ppoł. Naczelny redaktor przyjmuje od godz. 2 — 3 ppoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 6 — 7 wiecz. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 12—2 ppoł. Ogłoszenia przyjmują się od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. **CENA OGŁOSZEŃ:** Za wiersz milimetrowy przed tekstem — 40 gr., w tekście I, II str. — 30 gr., III, IV, V, VI — 35 gr., za tekstem — 15 gr., kronika rekl.-komunikaty — 1.00 zł. za wiersz redakcyjny, ogłoszenia mieszkaniowe — 30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne — 50% drożej, z zastrzeżeniem miejsca—25% drożej, w numerach niedzielnych i świątecznych—25% drożej, zagraniczne—100% drożej, zamiejscowe — 25% drożej. Dla poszukujących pracy 30% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca „Kurjer Wileński" S-ka z ogr. odp. „Kurjer Wileński" S-ka z ogr. odp. Druk. „Znicz" Wilno, ul. Ś-to Jańska 1, telefon 3-40. Redaktor odpowiedzialny **Józef Jurkiewicz.**